

דברי תורה לפרשת השבוע, בא

מאת רבנית נעמי שפירא

בס"ד

פרשת "בא" עוסקת בעניינים מהותיים ביותר לעם ישראל. אבחר לעסוק במצווה הראשונה שעם ישראל מקבל, מצוות קידוש החודש.

"החדש הזה לכם ראש חדשים, ראשון הוא לכם לחדשי השנה" (שמות יב' ג')

השאלה שעולה היא, מה מייחד מצווה זו להיות מצווה ראשונה שניתנת לעם ישראל?

האדמו"ר מגור, בעל ה"שפת אמת" מתייחס מספר פעמים בדבריו על הפרשה לעניין זה.

את המושג "החדש" הוא מבין ככוח החידוש. הוא מסביר, שיש לעם ישראל את כוח החידוש, "החודש הזה, לכם".

עולם הבריאה מתנהל על פי חוקים קבועים, שנותנים לו יציבות, ויוצרים אפשרות לחשוב שחוקי הטבע הם מעל לכל ואין למעלה מהם. יתרה מזאת, במצרים פרעה נתפס כבעל כוח עליון המשתמש בטבע לצרכיו, כפי שמתבטא יחזקאל עליו (יחזקאל כט' ג') "פרעה התנים הגדול הרובץ בתוך יאוריו, אשר אמר לי יאורי ואני עשיתי".

בתוך השעבוד לעולם הטבע, הבלתי משתנה, מופיע עם ישראל ומקבל מצווה שמיחדת אותו. מצווה של התחדשות. ההתחדשות יכולה להתרחש רק כאשר יוצאים מהטבע, כאשר מתבוננים בו מלמעלה. כאשר קשורים ליוצר הטבע, יוצר הכל ברוך הוא.

בעל ה"שפת אמת" מסביר שה' שינה את כל הטבע ביציאת מצרים בשביל ישראל. והוא הרי יכל לגאול את עם ישראל בדרך הטבע. אלא שמטרתו היתה לברר שני עניינים. אחד, שהוא משנה את עולמו בשביל ישראל, ושניים שהוא הבורא ומנהל את העולם.

מכות מצרים בררו את כוחו הבלתי מוגבל של הבורא, וניפצו את האליליות שבה פרעה תפס את עצמו. יציאת מצרים בררה את שייכותו של עם ישראל אך ורק לאלוקיו.

מצוות החדש מוציאה מהכח אל הפועל את התכונה הבסיסית של עם ישראל, שהוא איננו שייך להתנהלות הטבעית של העולם, אלא להתנהלות העל טבעית. תכונה זו, היא שנמצאת בבסיס היווצרותו, והיא המאפיינת אותו. היכולת לראות את החידוש בתוך הטבע, היא היכולת לראות את האלוקי שבו, את בורא העולם. וההתמסרות של עם ישראל לאלוקיו פורצת את גדרי הטבע ומתעלה עליהם.

זוהי הבשורה שעם ישראל מבשר לעולם ולעצמו, בשורת הקישור לשורש הכל, לבורא יתברך, וממנו, בשורת ההתחדשות.